

۰۱/۰۳/۲۰۱۵

قیس کبیر^۱ و صالحه وهاب واصل^۲

تشریح تخنیکي „لسان ديسپلي“ و توضیحات لازم

در نوشته اخیر ما زیر عنوان پروگرام محلی سازی زبان در آپریتنگ سیستم ها، در مورد ادغام مکمل لسان های ورودی یا (انپوت) پشتو و دری و پروگرام محلی سازی مایکروسافت در ارتباط با دسپلی لنگویچ در نسخه (ورژن) های مختلف ویندوز هفت و هشت توضیحات داده شد که راه موفقیت برای مردم افغانستان در تکنالوجی زبان محسوب می گردد. برای وضاحت بیشتر موضوع می توانید به لینک زیر مراجعه نمایند.

پروگرام محلی سازی زبان در آپریتنگ سیستم ها

اینک به ادامه نوشته متذکره در بالا روی بخش تخنیکي „لسان- ديسپلي Display-language“ در آپریتنگ سیستم های جدید ویندوز هفت و هشت صحبت های خواهیم داشت.

قسمیکه قبلاً یاد آوری شد، تفاوت اساسی که بین LP و LIP در سطح "localization (محلی سازی)" وجود دارد. اینست که در واقع LIP در موقعیت نسبتاً پائینتر از LP قرار دارد و برای زبانهای غیر عمده ساخته شده است. در حالیکه LP برای زبانهای اساسی مانند انگلیسی، فرانسوی، چینیایی، روسی، عربی و غیره که در مارکیت جهانی خواننده و استفاده کننده بیشتر دارد، مورد استفاده قرار میگرد.

LIP را میتوان در روی زبان موجوده LP و یا زبان عمده [مانند انگلیسی، عربی، یا فرانسوی و غیره] به ترتیبی اضافه کرد که اتکاء و وابستگی به زبان تهادبی Base language داشته باشد. برای عرضه در مارکیت، LIP ممکن است که در آینده نظر به انکشاف زبان محل به یک پرودکت زبانی LP در های ورژن آینده ویندوز ارتقاء پیدا کند.

طوریکه قبلاً هم یاد آوری کردیم (LIP) از سه ستون کلتوری، تکنالوجی و اجتماعی متشکل گردیده است که بخش کلتوری آن شامل دویخش است: بخش اول (Style Guide) که مسایل سمبولیک یک مملکت را در بر می گیرد مانند: واحد پولی، اسمای روز های هفته، سال، ماه ها و غیره که متأسفانه (Style Guide) برای لسان پشتو وجود ندارد. برای شناخت بیشتر و بهتر استایل گایت به لینک زیر مراجعه شود. شما به وضاحت مشاهده می توانید که تا کدام حد کلمات لهجه فارسی ایرانی درین مجموعه بکار رفته است.

http://www.afghan-german.net/upload/Tahlilha_PDF/afg-StyleGuide.pdf

و بخش دوم یعنی (Glossary) یک «لغتنامه» یا یک دیتابیس خاصی برای داخل نمودن مجموعه ای از اصطلاحات تخنیکي انگلیسی به زبان محلی میباشد که از مدت مدیدی مسؤولیت آنرا یک کمپنی خصوصی افغانی در دست دارد، در حالیکه در ممالک دیگر اختیار همچو مسایل ملی به دست یک کمپنی کوچک شخصی نه بلکه در اختیار حکومت بر سر اقتدار، مؤسسات تحصیلات عالی و مقامات ذیربط میباشد. با تأسف نکته قابل یادآوری در بخش (Glossary) یا لغت نامه دست داشته فعلی این است لغات و کلمات خود ساخته فرهنگستان ایران به مقدار زیاد درین مجموعه شامل شده است.

سؤال اینجاست که: **این پروژه ملی چگونه و چطور در اختیار یک کمپنی خصوصی افغانی قرار گرفت؟**

اکنون می پردازیم به اصل موضوع یعنی (زبان دسپلی) که از سه بخش متذکره در بالا تشکیل میشود.

"لسان- دیسپلی" (Display-language):

طوری که از تصویر پهلو دیده می شود میکروسافت در آپدیتینگ سیستم های جدید در چوکات مینوی Region and Language در پهلو "لسان - دخول" بر علاوه "لسان- دیسپلی" را شامل ساخت. به این وسیله می تواند LIPs مطلوب روی یک LP موجود نصب گردد.

این لسانی است که نه تنها در آن صرف سیستم های آپدیتینگ (OS) یا پروگرام هایی مورد استفاده ظاهر میشوند، بلکه همچنان طریق انستالیشن مینوی دیالوگ، دیگر مینوها، پروگرام های متعدد کمکی و انترفیس هایی مورد ضرورت برای استفاده کنندگان آماده میگردد.

اگر (Display-language) به یک لسان دیگر تبدیل گردد، بطور مثال از انگلیسی به دری، و متن در مینوها به شمول دیالوگ در بعضی از پروگرام ها به لسان مطلوب ظاهر نگردد، بدین معنی است که پروگرام مورد استفاده "یونیکود Unicode" را نمی پذیرد (پروگرام های کهنه).

قبل از نصب لسان Display باید نخست LIP مورد ضرورت از ویبسایت میکروسافت داونلود شود. دلیل اینکه چرا تا بحال میکروسافت LIP لسان پښتو را برای داونلود کردن در اختیار نیازمندان قرار نداده است باید مسئولین وزارت مخابرات افغانستان و ارگانهای مربوطه به این مسئله مهم کشور جواب بدهند، در حالیکه LIP زبان دری افغانستان مانند LIP لهجه فارسی ایران را میتوان از مرکز داونلود

میکروسافت تصاحب نمود ولی اثری از زبان پښتو در آنجا دیده نمیشود. درینجا در پهلو سائر دلائل میتوان به این نکته اشاره نمود که: این پروژه ملی در اختیار دستان نامطلوب قرار داده شده که به آن به دیده سیاسی و قومی نگریده، از یکطرف عمداً دیتابیس پښتو را اغماض نموده اند و از جانب دیگر در دیتابیس زبان دری از اصطلاحات نامآئوس فارسی ایران استفاده شده است.

(به گرافیک آتی توجه شود!)

Language Interface Packs (LIPs).

Language	Native name	Base language and edition required	Windows 7
Dari	دری	English (any edition)	Download
Persian	فارسی	English (any edition)	Download

د پانو شمیره: له 2 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

بعد از دَونلود کردن (ال آی پی Language Interface Pack) دری، می توان آنرا در سیستم کامپیوتر نصب کرد:

Choose to install or uninstall display languages

نصب یا عدم نصب لسان دیسپلی را انتخاب کنید

Display languages allow Windows to display text in your chosen language and where supported recognize speech and handwriting.

لسان دیسپلی به ویندوز اجازه میدهد تکست را در لسان انتخاب تان نشان دهد، آواز و دست نویس را تشخیص و support میکند

➔ Install display languages

لسان دیسپلی را نصب کنید

Select the display languages to install

لسان دیسپلی را برای نصب انتخاب کنید

Type or browse to the location that contains the display language files:

C:\temp\LIP_prs-AF-64bit.mlc

Browse...

Language	Ty...	Size	Message
☒ Dari (دری)	LIP	8 MB	

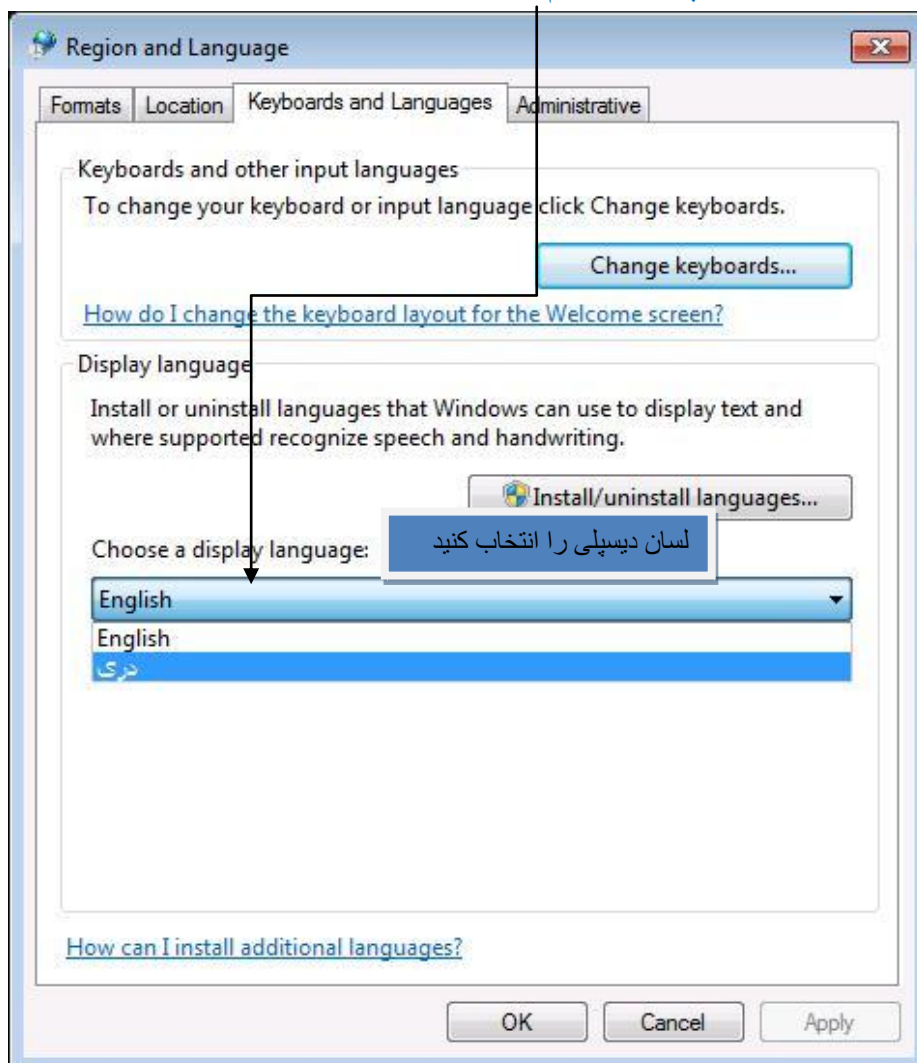
د پانو شمیره: له 3 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکنی د لیکنيزې بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

Display language installation may take a long time on some computers.

Language	Progress
Dari (دری)	Completed

حالا میتوان لسان آپریټینگ سیستم را بین لسان های نصب شده عوض switch کرد:

د پانو شمیره: له 4 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

CTRL + ALT + DELETE را برای داخل شدن فشار دهید

ویندوز هفت به زبان دری ظاهر میشود

د پانو شمیره: له 5 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکني د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولئ

کدام نقش را "Language Interface Pack LIP" در سافتویر اپلیکیشن ها متضمن خواهند بود، موضوعی است که در فصل دیگر مورد بحث قرار خواهد گرفت.

1- مؤلف این نوشته در پوهنتون-KIT "انستیتوت کارلسرو برای تکنولوژی" در رشته الکتروتخنیک تحصیل کرده و اکنون به حیث دیپلوم انجنیر در کمپنی زیمنس Siemens AG در امور سیستم های اتومیشن Automation Systems کار می کند. او همزمان انجنیر سیستم های میکروسافت MCSE بوده و «عضویت شبکه انکشافی MSDN» آن را دارا میباشد. وی علاوه بر نویسندگی، یک تن از متصدیان پورتال **افغان جرمن آنلاین** نیز می باشد.

2- مؤلف این نوشته با تحصیلات مافوق لیسانس در رشته تجارت و مارکیتنگ در افغانستان، بعد از اخذ دیپلوم نرسنگی در هالند منحصیث کدر نرس درین کشور ایفای وظیفه میکند. علاوه بر عضویت اداری شرکت او فوندیشن (OFoundation)، رئیسۀ کمیسیون زنان در(UVAVIN) اتحادیۀ مهاجرین افغانهای هالند بوده و یکی از اعضای فعال **افغان جرمن آنلاین** میباشد. خانم واصل علاوه بر شاعر بودنش، دیجیتال دیزاینر، نقاش و نویسنده بوده، تا کنون دارنده 17 اثر ادبی است.

د پانو شمیره: له 6 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ